

Š i f r a k a n d i d a t a :

--

Državni izpitni center

JESENSKI IZPITNI ROK

GEOGRAFIJA

---

lzpitna pola 2

Obča geografija – Geografija Slovenije

Ponedeljek, 29. avgust 2016 / 90 minut

*Dovoljeno gradivo in pripomočki:
Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik.
Kandidat dobi ocenjevalni obrazec.
Izpiti poli je priložena barvna priloga.*

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani in na ocenjevalni obrazec).

Izpiti pola vsebuje 25 nalog. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 50. Za posamezno nalogu je število točk navedeno v izpitni poli.

Rešitve, ki jih pišete z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom, vpisujte v **izpitno polo** v za to predvideni prostor. Odgovarjajte v obliki povedi in ne le z besedo ali besedno zvezo. Pišite čitljivo. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapišite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami.

Zaupajte vase in svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 12 strani (1–12), od tega 2 prazni.

Barvna priloga ima 4 strani (13–16).

M 1 6 2 5 0 1 2 2 0 2

3/16

V sivo polje ne pišite.

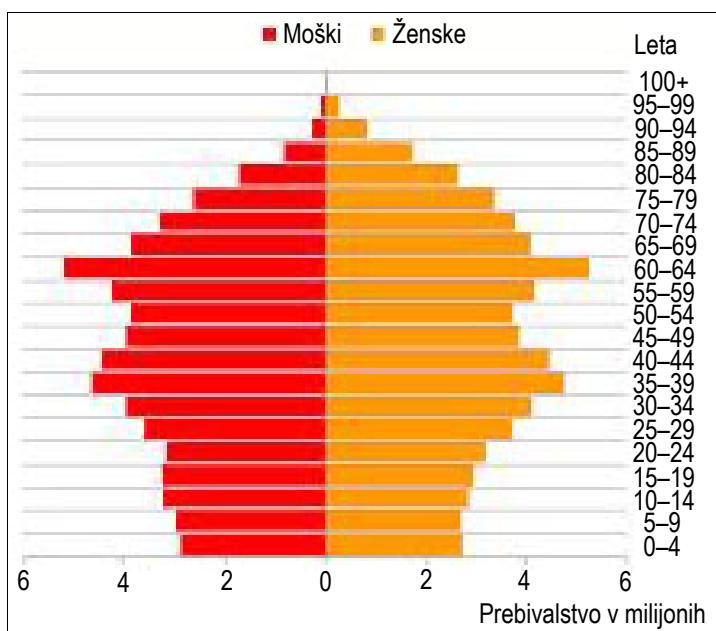
Prazna stran

OBRNITE LIST.

Obča

1. Slika 1 prikazuje starostno in spolno sestavo ene izmed držav. Obkrožite črki pred trditvama, ki smiselnopisujejo prebivalstvene značilnosti države.

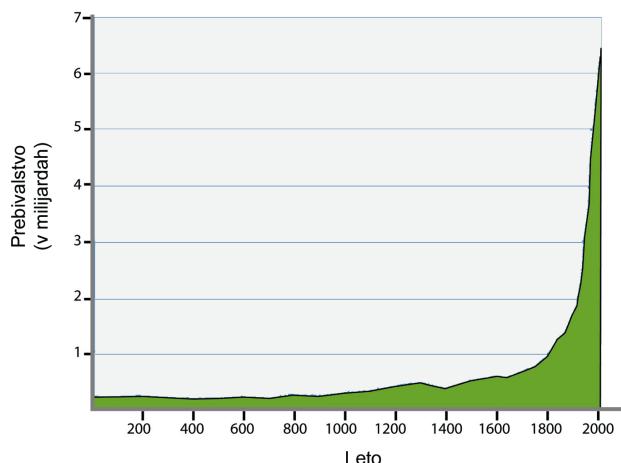
Slika 1: Starostna piramida Japonske leta 2011

(Prirejeno po: https://encrypted-tbn0.gstatic.com/images?q=tbn:ANd9GcQu9VBnTk3Bmjq6u_ZXZx4zWbmOEjP-VHQWzOs7pC2SdmUCDgjPXw. Pridobljeno: 13. 3. 2014.)

- A V državi je visok naravni prirastek.
- B Pričakovana življenjska doba je nad svetovnim povprečjem.
- C Umrljivost bo v prihodnosti upadala.
- D V državi prebiva več kot 100 milijonov prebivalcev.

(2 točki)

2. Slika 2 prikazuje rast števila svetovnega prebivalstva od leta 0 do leta 2000. Napišite, kako imenujemo hitro rast prebivalstva po letu 1800. Opišite dva vzroka te hitre rasti, ki sta posledica napredka v zdravstvu.

Slika 2

(Prirejeno po: <http://new-universe.org/zenphoto/albums/Chapter5/Illustrations/Abrams51.jpg>. Pridobljeno: 13. 3. 2014.)

Hitra rast: _____

Opis:

1 _____

2 _____

(3 točke)

3. Imenujte celino, ki jo je hitra rast prebivalstva zajela najprej.

_____

(1 točka)

4. S pomočjo slike 1 v barvni prilogi, ki prikazuje begunce po svetu, opišite dva politična vzroka za tovrstne selitve.

1 _____

2 _____

(2 točki)

5. Pojasnite vpliv sodobnih gospodarskih medcelinskih selitev na delež vernikov glavnih svetovnih verstev v Evropi.

_____

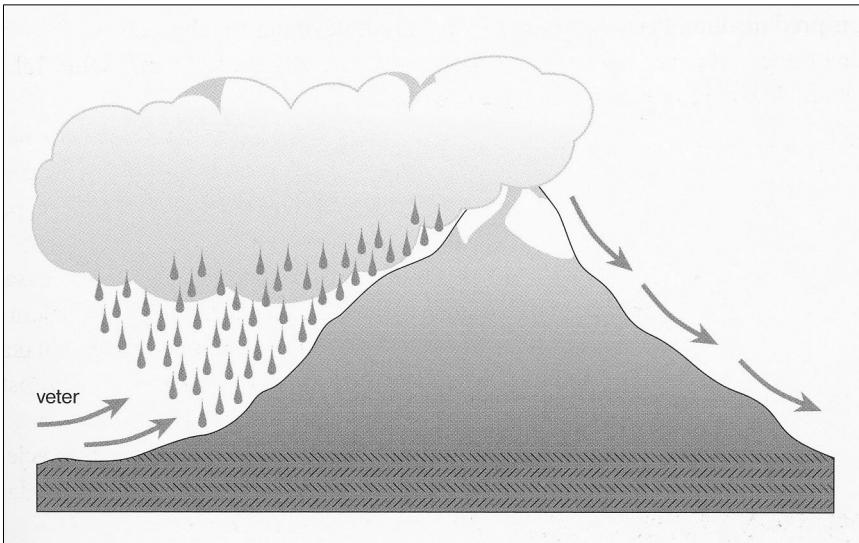
_____

(2 točki)

Slovenija 1

6. Imenujte vrsto padavin glede na nastanek, ki jo prikazuje slika 3, in obkrožite proces, ki je značilen na privetni strani pobočja.

Slika 3

(Prirejeno po: Vrhovec, T., Kastelec, D., in Petkovšek, Z., 2006: Vreme in podnebje v gorah, str. 41. Tehniška založba Slovenije. Ljubljana)

Vrsta padavin: _____

Proces: spuščanje zraka   kondenzacija   segrevanje zraka

(2 točki)

7. S pomočjo slike 2 v barvni prilogi pred trditev napišite DA, če je pravilna, in NE, če je napačna.

_____ Nad Slovenijo je območje nizkega zračnega tlaka.

_____ Vremenske razmere omogočajo nastanek burje na Primorskem.

(2 točki)

8. Opišite dva vzroka, zakaj dolgotrajno pomanjkanje padavin poleti v Sloveniji gospodarsko najbolj prizadene severovzhod države.

1 _____

_____

2 _____

_____

(2 točki)

M 1 6 2 5 0 1 2 2 0 7

7/16

V sivo polje ne pišite.

9. Imenujte kraško polje, ki je na sliki 3 v barvni prilogi označeno s črko A. Opišite naravnogeografski vzrok, zaradi katerega je človek ob močnem deževju kljub čiščenju požiralnikov in ponorov nemočen pri zniževanju in skrajševanju trajanja izjemnih poplav na polju.

Kraško polje: _____

Opis: _____

(2 točki)

10. Vremenski vpliv sibirskega (vzhodnoevropskega) anticiklona nad Slovenijo najbolj občutimo v hladni polovici leta. Pojasnite vpliv navedenih vremenskih razmer na večjo onesnaženost zraka v Ljubljanski kotlini.

(2 točki)

Slovenija 2

11. S pomočjo slik 4 in 5 v barvni prilogi k vsaki številki slike napišite značilno vrsto turizma.

Slika 4: _____

Slika 5: _____

(2 točki)

12. Na sliki 3 v barvni prilogi je s črko B označeno smučišče in s črko C zdraviliški turistični kraj. Imenujte ju.

Smučišče: _____

Zdraviliški turistični kraj: _____

(2 točki)

13. V preglednici so statistični podatki turizma za leto 2012 v Avstriji, Sloveniji in na Hrvaškem. V prvi stolpec preglednice vpišite državo, za katero veljajo podatki.

Država	Število turističnih prihodov	Število ležišč zunaj obmorskih krajev	Povprečna poraba turista ob obisku države (v EUR)
	10 138 696	40 901	211
	21 211 722	979 329	564
	2 124 724	85 085	228

(Prirejeno po: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/>. Pridobljeno: 9. 5. 2014.)

(2 točki)

14. Opišite vzrok za povečan turistični obisk Ljubljane v zadnjih letih in navedite gospodarsko dejavnost terciarnega sektorja, na katero ima turizem pozitiven vpliv.

Opis: _____

_____

Gospodarska dejavnost: _____

(2 točki)

15. Na Pohorju načrtujejo gradnjo hotela. Z dvema primeroma pojasnite, na kaj morajo biti pozorni, da bodo negativni okoljski vplivi čim manjši.

1 _____

2 _____

(2 točki)

Slovenija – pokrajine 1

16. K vsaki Alpski pokrajini napišite ime enega območja, ki ji pripada. Izberite med naštetimi.

Krvavec   Jezersko   Vrata   Logarska dolina   Bled

Karavanke: _____

Julijске Alpe: _____

(2 točki)

17. Preglednica prikazuje gibanje števila prebivalcev v Bovcu med letoma 1931 in 2011. Imenujte demografski proces, za katerega je značilno tako gibanje. Opišite dva različna naravnogeografska vzroka za ta proces na širšem območju Bovca.

Leto	Število prebivalcev
1931	5974
1961	3968
1991	3377
2001	3367
2011	3200

(Prirejeno po: Petek, M., in drugi, 2012: Geografija na maturi,
zbirka nalog za pripravo na maturu, str. 138. Mladinska knjiga. Ljubljana;
<http://www.stat.si/obcinevstevilkah/Vsebina.aspx?let=2013&id=10>. Pridobljeno: 9. 5. 2014.)

Proces: _____

Opis:

1 _____

2 _____

(2 točki)

18. Obkrožite nadmorsko višino najvišjih delov planote, ki jo prikazuje slika 6 v barvni prilogi. Opišite družbenogeografski vzrok za ponovno oživitev planinskega pašništva.

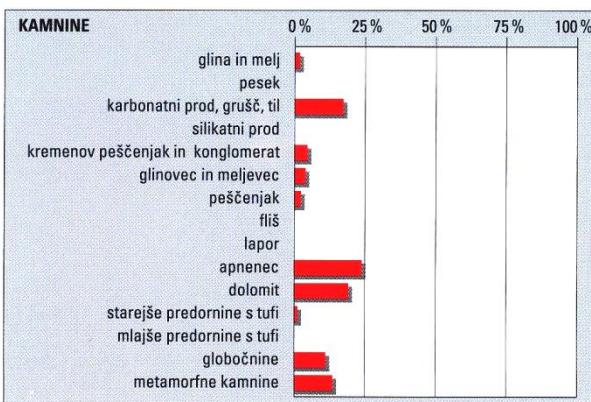
Nadmorska višina: 1200 m   1600 m   2100 m

Opis: _____

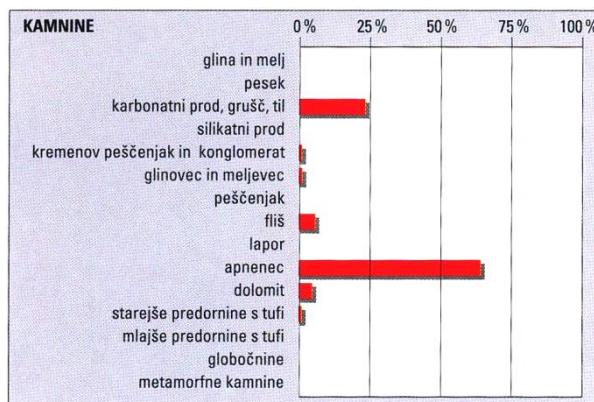
(2 točki)

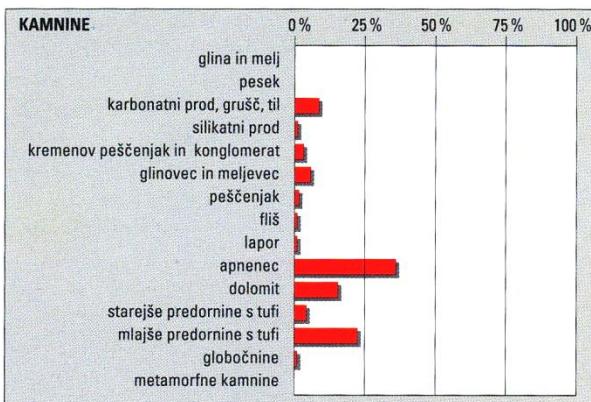
19. Slike 4, 5 in 6 prikazujejo kamninsko zgradbo Julijskih Alp, Kamniško-Savinjskih Alp in vzhodnih Karavank. Napišite številko slike, ki prikazuje kamninsko zgradbo Kamniško-Savinjskih Alp, in geološko obdobje kenozoika, v katerem se je odlagalo največ karbonatnega proda in grušča v Alpskih pokrajinah.

Slika 4

Slika 5

Slika 6

(Vir slik: Perko, D., in drugi, 1998: Slovenija, pokrajine in ljudje, str. 124, 56 in 110. Mladinska knjiga. Ljubljana)

Številka: _____

Geološko obdobje: _____

(2 točki)

20. Slika 7 v barvni prilogi prikazuje reliefno obliko v nekaterih dolinah Alpskih pokrajin. Imenujte jo in pojasnitev njen nastanek.

Reliefna oblika: _____

Pojasnitev: _____
_____
_____

(2 točki)

Slovenija – pokrajine 2

21. Imenujte zunanji preoblikovalni proces, ki odločilno preoblikuje površje v Dinarskokraških pokrajinah.

(1 točka)

22. Med navedenimi pokrajinami obkrožite dve dinarskokraški planoti.

Kras   Brkini   Bloke   Golte   Gorjanci

(2 točki)

23. Pri vsaki trditvi obkrožite črko N, če trditev opisuje značilnosti Notranjskega podolja, črko D, če opisuje značilnosti Dolenjskega podolja, ali črko O, če trditev velja za obe podolji.

N   D   O   Čezenj sta speljani avtocesta in železnica.

N   D   O   Zanj so značilne številne ponikalnice in kraške Jame.

N   D   O   Je del desetega panevropskega prometnega koridorja.

(2 točki)

24. Imenujte pokrajinu, ki je na sliki 3 v barvni prilogi označena s črko D, in pojasnite, zakaj je reka v omenjeni regiji skoraj brez površinskih pritokov.

Pokrajinai: _____

Pojasnitev: _____
_____

(3 točke)

25. Pomagajte si s sliko 8 v barvni prilogi in pojasnite pomen tretje razvojne osi za prihodnji razvoj Bele krajine.

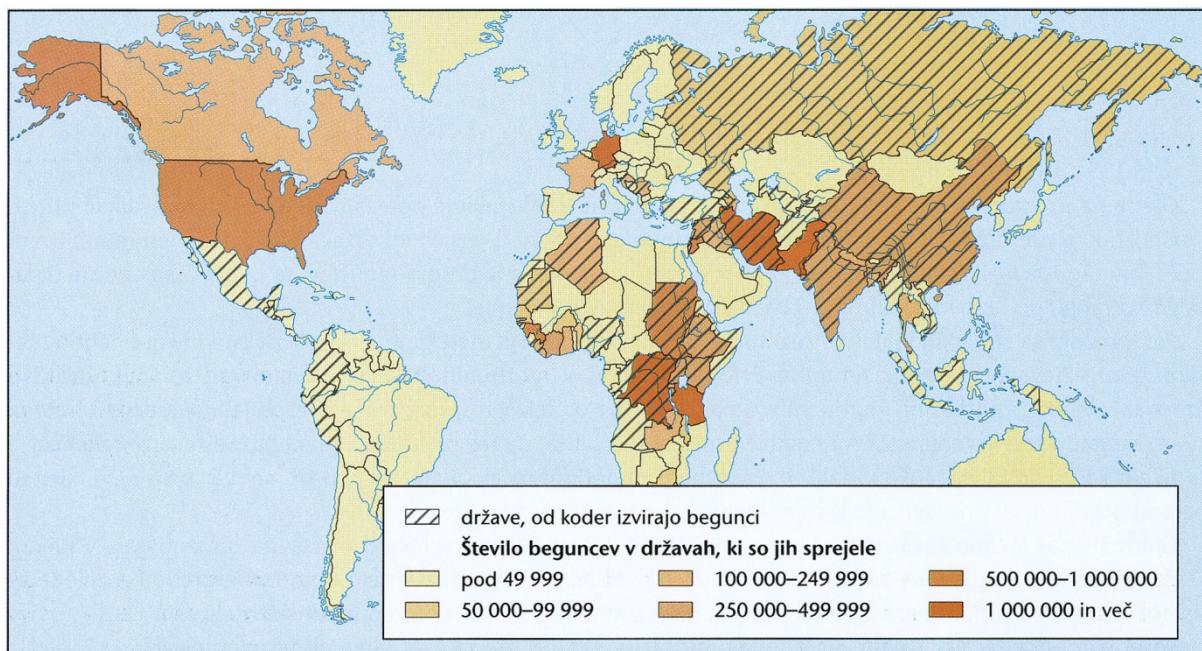
(2 točki)

V sivo polje ne pišite.

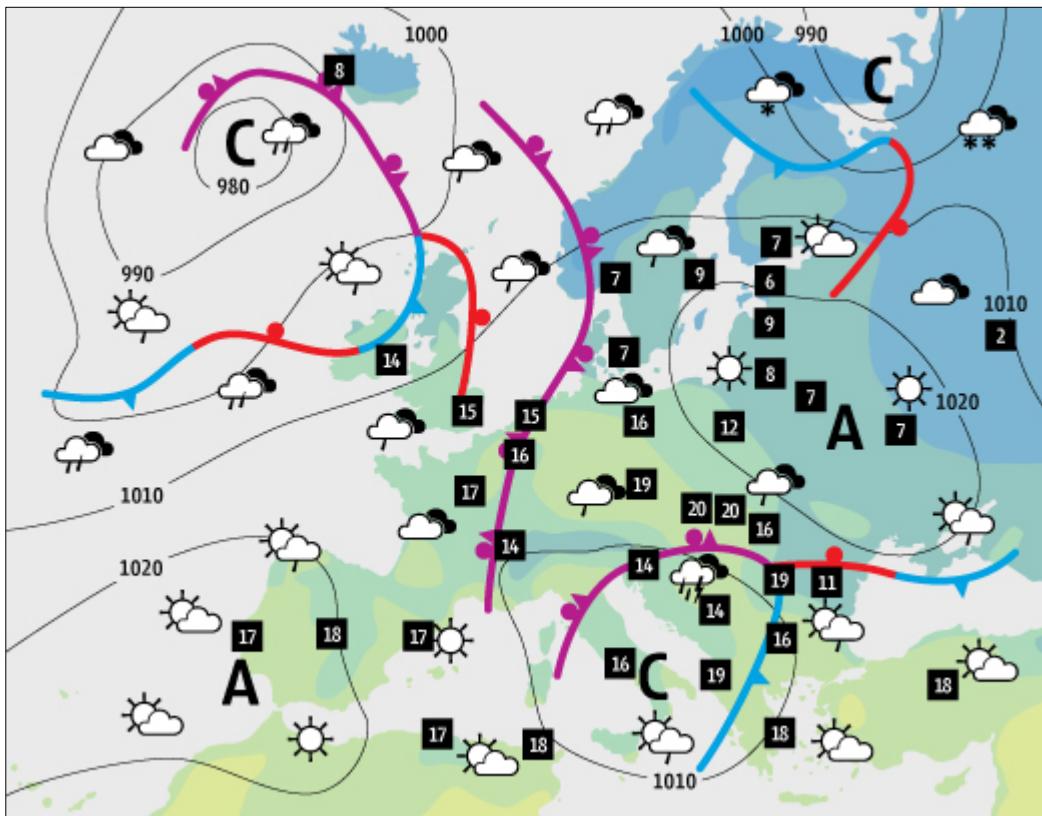
Prazna stran

Barvna priloga (k Izpitni poli 2)

Slika 1

(Vir: Senegačnik, J., in drugi, 2002: Obča geografija za 1. letnik gimnazij, str. 146. Modrijan. Ljubljana)

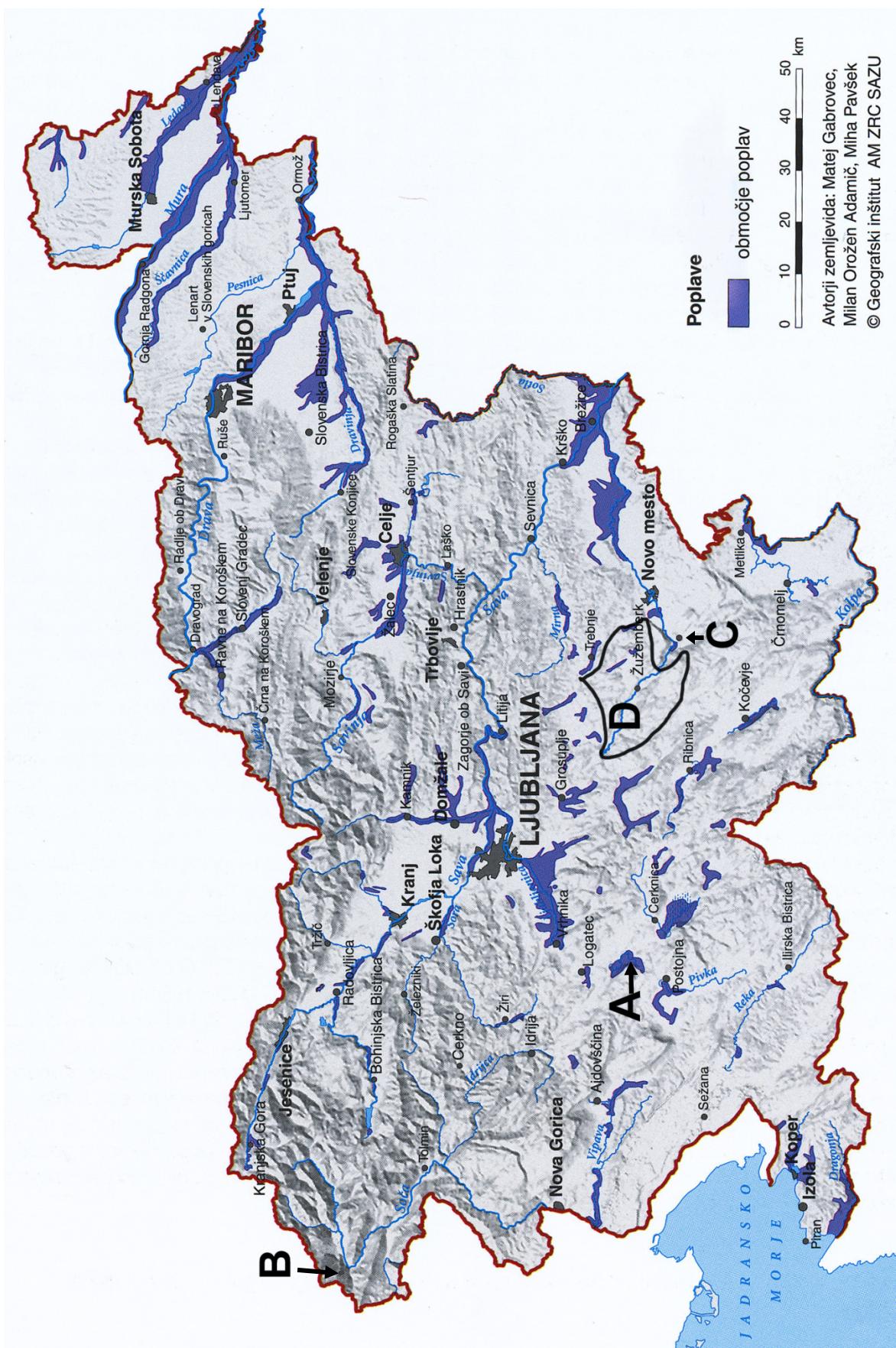

Slika 2

(Vir: <http://www.delo.si/vreme>. Pridobljeno: 4. 4. 2014.)

M 1 6 2 5 0 1 2 2 1 4

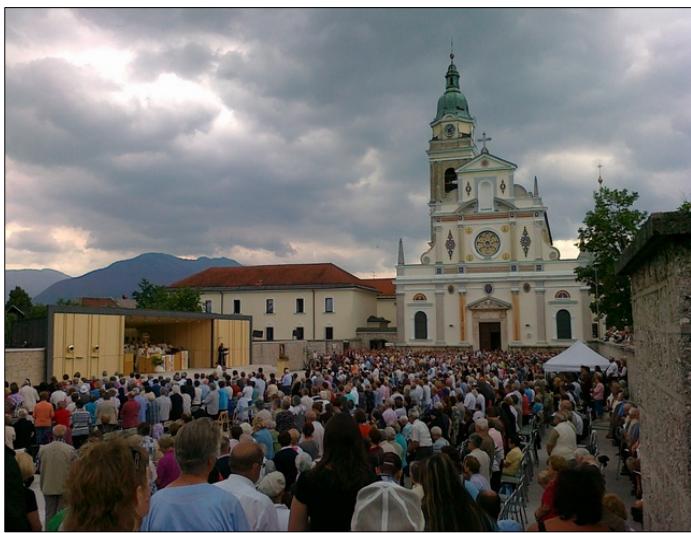
Slika 3

(Prejeno po: Komac, B., Natek, K., in Zorn, M., 2008: Geografski vidiki poplav v Sloveniji, str. 13. Založba ZRC SAZU. Ljubljana)

Slika 4

(Vir: Senegačnik, J., 2010: Slovenija 2, geografija za 4. letnik gimnazij, str. 53. Modrijan. Ljubljana)

Slika 5

(Vir: <http://blog.ognjisce.si/media/blogs/matjazm/110619>. Pridobljeno: 10. 05. 2014.)

Slika 6

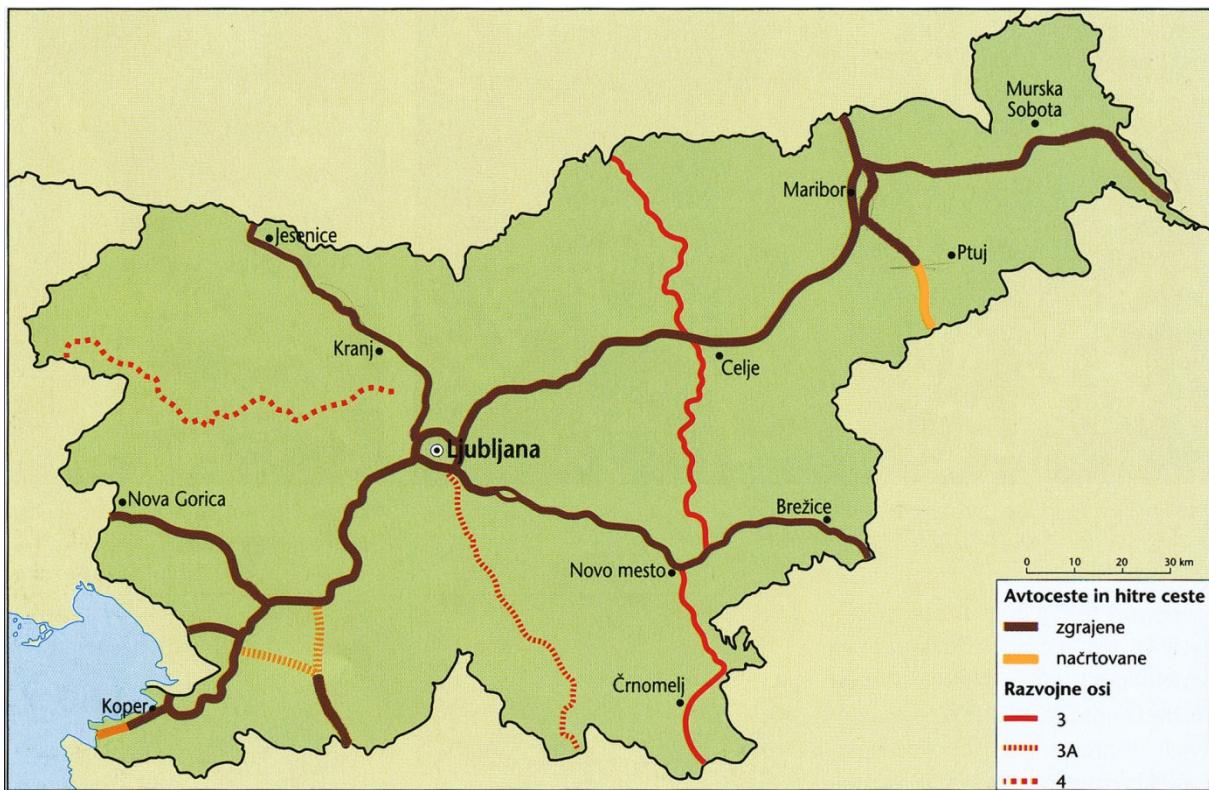
(Vir: Senegačnik, J., 2010: Slovenija 2, geografija za 4. letnik gimnazij, str. 29. Modrijan. Ljubljana)

Slika 7

(Vir: <http://www.saleskao.com/files/imagepicker/a/admin/02.jpg>. Pridobljeno: 9. 5. 2014.)

V sivo polje ne pišite.

Slika 8

(Vir: Senegačnik, J., 2009: Slovenija 1, geografija za 3. letnik gimnazij, str. 102. Modrijan. Ljubljana)